

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske naputke

Cijena Kuna 2.50

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. 1.—

Hrabrost njemačkih vojnika sve više i više zadivljuje svijet.

Uspješne operacije na svim frontovima.

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 5 listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Na kubanskom mostobranu bili su odbijeni jaki sovjetski napadaji prodora. Na srednjem Dnjepru, u sredini i na nekoliko mjesta na sjeveru istočnog ratišta razbili su se mjesni neprijateljski napadaji. Pri ovome došlo je do jakih borbi naročito u područje ušća Pripjeta zapadno od Smolenska, koji još i sada traju.

Talijansko ratište. U južnoj Italiji pojačao je neprijatelj svojim pritiskom prema istočnom otcjeku ratišta i iskrcao se blizu iza našeg ratišta kod Termolija. Jake njemačke snage stupile su u protunapadaj. Uz priključak prevoza na Korziku svih na Sardiniji uvrštenih njemačkih četa, bio je sada također i ovaj otok, prema narednji, ispražnjen i sve čete uključno njihovo teško oružje, topovi, oklopna kola, vojska i oruđe, prenijeti na kopno.

Pod vodstvom generala Šanger i Etterling, koji je posljednji sa svojim štabom napustio otok, ovdje je obavljeno, u stalnoj borbi sa Badoljovim četama. Gaulistima i Amerikancima i protiv jake neprijateljske premoći na moru i u zraku, ponovo jedno jedinstveno izvršenje. Niti ukrcanje naših posljednjih razornih četa neprijatelj nije mogao spriječiti. Isto kao što su se pod vodstvom Kontradmirala Meendsen-Bohlken i pomorskog kapetana Engelherdta, stojeće jedinice ratne mornarice naročito istakle dobrim izvršenjem prebacivanja sa malim brodskim prostorom, isto tako su se naročito istakli transportni odredi njemačkog zrakoplovstva. Vlastiti gubitci pri čitavoj ovoj operaciji nevjerojatno su maleni.

Na 3 listopada otpočela je u istočnom djelu Sredozemnog mora jedna operacija iskrcavanja svih rodova vojske prema otoku Kos koji leži sjeverno od Rhodosa. U dvodnevnim borbama bio je razbijen otpor neprijatelja i zaposjednut otok. 600 ljudi britanske i 200 badoljeve posade, bilo je zarobljeno. 40 topova, 22

zrakoplova i 1 brod bilo je zapljeno. Čišćenje otoka od posljednjih raspršeni dijelova neprijateljske vojske je u otoku.

Njemačke podmornice potopile su u Sredozemnom moru pred sjeveroafričkom obalom iz osiguranog neprijateljskog konvoja 7 brodova sa 59000 Brt. i 1 razarač. Odredi borbenih zrakoplova napali su u istom morskome području jedan konvoj i teško su oštetili, prema dosada postojećim vijestima, 8 većih brodova. Neprijateljski odredi zrakoplovstva poduzeli su po danu i po noći terorističke napadaje na mjesta u rajnskom, majnskom i sarskom području. Naročito teško su bile pogođene stambene četvrti grada Frankfurta na Majni, Ludwigshafena, Wormsa i Saarlanterna. Od strane zračnih odbrambenih snaga bilo je oboreno 41 neprijateljskih zrakoplova, pretežno teških bombardera. Njemačko zrakoplovstvo vodilo je prošle noći niz pojedinačnih napadaja na važne objekte u Engleskoj. Na zapadnoj francuskoj obali došlo je u noći na 4-X do bitke između lakih njemačkih pomorskih snaga i britanskih razarača. Jedan neprijateljski razarač je torpedovan i na nekoliko drugih postignuti su artilerijski pogodci. Njemački odred povratio se je sa neznatnom štetom u svoje uporišta.

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 6 listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

U sjevernom djelu tamanskog poluotoka vladala je samo mjesna djelatnost oklopnih kola. Jedna neprijateljska skupina koja se iskrcala zapadno od ušća Kubana bila je u ogorčenim blizinskim borbama, uništena. Na srednjem Dnjepru razbili su se svi neprijateljski napadaji. Vlastitim protunapadajima bili su sovjetski mostobrani još više suženi. Na obim stranama ušća Pripjeta u toku su teške borbe. Južno od Gomela i zapadno od Smolenska ponovljeni neprijateljski pokušaji prodora ostali su bezuspješni.

Talijanski front: Na različitim mjestima južnog talijanskog ratišta nadirao je neprijatelj u jačini čete i bataljona prema našim stražnjim dijelovima vojske i posvuda je bio uz gubitke odbijen. Borbe sa iskrcanim neprijateljskim borbenim skupinama kod Termolija još su u toku.

Brzi njemački borbeni zrakoplovi borili su se sa dobrim dejstvom protiv sakupljanja ratnih vozila i oklopnih kola i potopile su 3 velika čamca za iskrcavanje sa ukupno preko 5000 Brt. U borbama čišćenja po Istri bilo je privedeno mnogo zarobljenika i ratnog plijena. Banditi su pretrpjeli pri ovima visoke gubitke. Kod prije već javljenog napadaja na jedan neprijateljski konvoj pred sjevernom afričkom obalom pogodili su, prema zaključnim vijestima, odredi zrakoplovstva, pogodcima bombi i torpeda ukupno 16 brodova sa 130.000 Brt. Jedan dio ovih brodova može se smatrati izgubljenim.

Jaki odredi njemačkog zrakoplovstva napali su jedno neprijateljsko uporište u istočnom Sredozemnom moru i zapalili u Egejskom moru jedan teretni brod srednje veličine.

Neprijatelj je izgubio juče u prostoru sredozemnoga mora i nad zaposjednutim zapadnim područjem, 21 zrakoplov, većinom teški četveromotorni bombarderi. U borbama na otoku Korsika naročito se je istakla jedna SS jurišna brigada.

Kratke vijesti

Posjet srbskog pretsjednika vladu Führeru. Inozemna i tuzemna štampa pridaje naročitu važnost razgovora između generala Milana Nedića i Führera. Govori se o nekoj novoj fazi srpske politike u okviru jedne pomirbene evropske saradnje čiji će značaj istom bliska budućnost potvrditi.

Strah Švedana pred Boljševizmom. Dok se je rat na istoku odigravao daleko u Kavkazu i na Volgi, u Švedskoj se je postupalo kao da Boljševizam nije nikakva ozbiljna opasnost za Švedsku. Pri posljednjim zamršenim povlačenjima njemačke vojske, pri kojima su često bez ikakve borbe napušteni čitavi krajevi i gradovi, čuju se najednom u Švedskoj glasovi koji opominju na boljševističku opasnost. Vijest da su sada boljševističke Armije ponovo dove-

dene na položaje koje su im bili određeni od strane njemačkog vodstva primljena je u Švedskoj sa zadovoljstvom i radošću.

Albanija je opet nezavisna. U Albaniji se je obrazovao nakon izdajstva Badoglia i bijega albanskog pretsjednika vlade narodni Komitet koji je preuzeo odgovorno vodstvo u ovoj nezavisnoj zemlji.

Narodni komitet je zatražio da bude priznat od njemačke vlade Reicha. Vlada Reicha je priznala narodni komitet i izjavila se spremnom da saraduje sa ovom privremenom vladom.

Sada gaze Sovjeti po mulju. Jedan britanski komentator slaže se, kako piše jedan engleski list, sa namjerama njemačkih otstupanja na istoku. On dolazi do zaključka da Nijemci u nijednom slučaju nisu morali da se povlače ali i da će sada Sovjeti po istinu, a sada k tome još razorenim blatnim stazama dovažati svoja pojačanja u ljudstvu i materijalu. Njemačko računanje oslanja se na iskustvo prošlih godina.

Padobranci nad otokom Kos. U nedjelju bio je zauzet jako utvrđeni otok Kos (Egejsko more) od strane svih rodova njemačke vojske. U jednom iznenadnom napadaju uspjelo im je u kratko vrijeme zaposjesti čitav otok i privesti preko 3000 Badoljovih i Engleskih zarobljenika. Priveden je također ogromni ratni plijen.

Ne kupovati mačka u vrećil
(Tko upozna boljševizam, tomu se otvaraju oči)

Dan danas postoje ljudi, koji se nazivaju komunistima a koji i neznaju što je komunizam. Njihovo jedino umjeće sastoji se u tome da putem Boljševizma bez ikakvog truda dođu do posjesta dobara. Oni misle da će moći jednog dana lišiti svoje bližnje njihovih posjeda i ove naslijediti, ali oni ne misle na to kako bi dalje išlo. Pred njih se je iznjela fraza o „radničkom i seljačkom raju“ i oni stvarno vjeruju da će pomoću Boljševizma doći u ovo nebo slatke neradnosti i dobrog života. Kako izgleda boljševička radnička država to može ispričati svaki vojnik koji je ovaj „raj“ vidio i doživio. Bilo je ponekih u Njemačkoj koji su prije gojili simpatije prema komunizmu

ili čak bili komunisti, a koji su poslije kao vojnici došli u Rusiju i tamo jednom za uvijek bili izliječeni od ove zablude, jer su vlastitim očima mogli vidjeti kako izgleda taj „raj radnika i seljaka“. Pitajte jednog vojnika koji dolazi iz Rusije, govorite sa jednim čovjekom koji nosi vrpcu Rusije i svaki će vam ovo potvrditi, što mi možda nevjerojatno. Čitajte knjigu „Izdani socijalizam“ onda će vam se otvoriti oči što se krije iza ove male riječice Boljševizam.

Ovu je knjigu napisao jedan njemački inženjer koji je odmah nakon prvog svjetskog rata, kao uvjereni komunist i specijalista za šumarstvo, otišao u sovjetsku uniju. On je očekivao vjerujućim idealizmom u boljševizmu, poboljšanje svijeta. On kao stručnjak za šumarstvo i kao uvjereni komunist, bio je dobro primljen. On je svojim radom i marljivošću postao zamjenik pučkog komesara za šumarstvo.

Njemu su bila otvorena vrata Kremļa, imao je prava pristupa u „politbüro“ i bio je lični povjerenik Staljina. Na tom položaju mogao je, kao nitko drugi, proučavati razliku između teoretičkog i pravog komunizma. On je sljepo vjerovao, da bi se komunizmom stvarno mogli pomoći radnicima i seljacima. A što je morao doživjeti!? Mnoštvo njegovih šumskih radnika po šumama Sibirije i Urala teže je živjelo nego u bilo kojoj drugoj zemlji na svijetu. Sistem racioniranja prema izvršenom poslu bio je iskorištavanje ljudskih snaga, kako se jedva moglo samo i zamisliti. Podjela kruha i živežnih namirnica također se je vršilo prema izvršenom radu svakog pojedinca. Tko je izvršio, pretjerano veliki, dnevni posao taj je dobio puni obrok kojim se donekle moglo živjeti. Tko je pak bio bolestan i slab i kao takav nije izvršio svoj dnevni posao taj je dobio isto samo živežne namirnice u odgovarajućoj smanjenoj količini. Ing. Albrecht opisuje, u svojoj knjizi dramu ovih radnika koje su usljed smanjivanja količine živežnih namirnica uvijek sve više i više slabili i stoga su još manje mogli ispuniti propisani izvršeni rad a kada konačno ovi uopće nisu mogli više raditi to je značilo da ovima pretstoji smrt od gladi. Jednom je došla jedna skupina stranaca razgledati sovjetsko šumsko gospodarstvo i u ovim šumama Sibirije. Ove se držalo daleko od pravih stanova radničke bijede i vodili su ih samo u jedan posebno za takve propagandističke svrhe pripravljeni drvosjek.

Tu je bilo samo radnika dobrog i zdravog izgleda sa dobrom opskrbom, koji su pjevali pjesme i pobuđivali utisak kao da je tu zaista raj radnika. Nje-

mačkom inženjeru i komeraru za sovjetsko šumarstvo išla je ova do neba oreća prevara protiv njegovog zdravog socijalnog osjećaja i ukazivao je na više načina, u Kremlju, na ove prilike. Njemu je bilo do toga da radničkom pučanstvu pomogne. On je izrađivao prijedloge i spomenispise da bi odstranio ove nedostojne prilike, ali nitko mu nije pridavao važnosti.

On je ukazivao nato da se je radnicima obećalo poboljšanje njihovog položaja; upozoravao je na ovu opasnost da bi svijet jednog dana mogao saznati o pravim prilikama o sovjetskoj uniji, ali uspjeh se sastojao samo u tome, da je bio lično omražen i jednog dana potpuno zapostavljen. Njemu kao starom Komunisti natjerali su G. P. U. za stopama. Pokušavalo se na jedan nečujni način da ga se „likvidira“, dok mu napokon nije uspjelo pobjeći preko ruske granice. Inženjer Albrecht živi danas u Švicarskoj gdje je napisao i knjigu svojih doživljaja u Rusiji. Ovo neka svima onima otvori oči, koji još i danas vide njihovo spasenje u boljševizmu.

„Pic“

Mjesno Zapovjedništvo — Šibenik Šibenčani!

Njemački vojnici hoće da Vam povrate smiješak!

Predstava Vojne glumačke družine se ponavlja, da bi oni, koji dne 5 listopada, usljed prepunog kazališta nisu prisustvovali pretstavi, imali još prilike da je vide.

Dakle dođite na 7 listopada u 17 sati u gradskom kazalištu. — Ulaz slobodan!

Dne 6 i 7 listopada priređuje se ponovno od 19 do 20 sati Koncerat na Poljani.

Bezplatna uporaba 10 klw električne energije mjesečno za sve činovnike i penzionere od tt. Ante Šupuk i Sin počev od 1 listopada 1943.

Tvrdka Ante Šupuk i Sin, odnosno Električna Centrala u Šibeniku pokazala je vanrednu sretljivost po svome prestavniku gosp. Marku Šupuću prema svim činovnicima i penzionerima u Šibeniku, toliko državnim koliko i samoupravnim, i naročito razumijevanje njihovog današnjeg teškog materijalnog stanja, te je dozvolila svakoj činovničkoj i penzionerskoj obitelji da besplatno troši do 10 klw mjesečno električne energije za rasvjetu, i to počev od 1 listopada 1943 god.

Uz pretpostavku da u Šibeniku ima svega 400 činovničkih i penzionerskih obitelji, dana im pogodnost znači za tt. Šupuk materijalnu žrtvu od 8.000. - Lira mjesečno.

Ova je pogodnost priznata na osnovu prosječnog računa, da svaka obitelj, koja ima srednje

velik stan, troši za njegovu rasvjetu do 8 klw mjesečno. To drugim riječima znači, da svaka obitelj uživa rasvjetu svoga stana potpuno besplatno.

Razumije se, da će ova pogodnost trajati tako dugo dok ne budu uređene materijalne prilike činovnika i penzionera, jer ne bi bilo ni pošteno ni pravedno, da činovnici i penzioneri uživaju ovu pogodnost i onda kada njihove materijalne prilike budu sredene i oni stavljeni u mogućnost, da mogu ne samo živjeti, nego i pristojno živjeti, jer će tada imati odakle da plaćaju i električnu energiju za rasvjetu svojih stanova.

Ako koja obitelj ne potroši kroz jedan mjesec dozvoljenih joj 10 klw električne energije za rasvjetu, ne može tražiti, da joj se to prizna u dobro za slučaj, da koji drugi mjesec potroši više od toga.

Tt. Šupuk nije mogla priznati nikakav popust na potrošenoj industrijskoj električnoj energiji s razloga što je cijena te energije i onako minimalna prema onoj za rasvjetu, što je cijena gorivu daleko veća od one na industrijsku energiju, tako da se potrošak za ovu zadnju prikazuje već po sebi kao prilična ušteda, te što joj je to nemoguće iz tehničkih razloga, da bi tim načinom spriječila preveliku potrošnju električne energije, koja bi preopteretila njezina postojeća postrojenja i konačno ih pokvarila na način, da bi radi toga cijeli grad morao ostati bez ikakve struje, budući da je danas isključeno nabaviti nova postrojenja, tako da bi radi toga mogla nastati prevelika šteta za cjelokupno građanstvo i za javne interese samog grada.

Činovnici i penzioneri Šibenika ovim putem preko svoje zadruge zahvaljuju najsrdačnije tt. Šupuk na ukazanom razumijevanju i pruženoj susretljivosti, a naknadu za podnesenu materijalnu žrtvu, koju ne mogu da joj dadu, što veoma žale, u drugom kojem materijalnom dobru, te se osjećaju najiskrenije prema njoj moralno vječito harni i zahvalni.

Kako se na potrošenu električnu energiju mora plaćati 15% občinska taksa. bez obzira da li se ista uživa naplatno ili besplatno, Činovnička je zadruga u Šibeniku podnijela odnosnu molbu Obćini Šibenik da se ukine zaračunavanje i ubiranje te takse tako dugo dok bude trajala i spomenuta pogodnost dana činovničkim i penzionerskim obiteljima od strane tt. Šupuk.

Činovnička Zadruga u Šibeniku.

Ratni položaj 1918 i danas
Neutralno razmatranje o stanju Njemačke u ratu

Upoređivanjem stanja Njemačke u godini 1918 i ovim današnjim, utvrđuje usiljenom logikom jedan ciriški list da je isto jasno i ra-

zumljivo ispalo na korist Njemačke i njezinih saveznika. Njemačkoj je na strani danas, protivno svjetskom ratu, jedan jak saveznik na istoku, naime Japan. Ona još odavna predviđena ofenziva anglo-amerikanaca protiv Japana do danas još nije dobila svoj tok. Ne može se ni providjeti, kada i kako će uopće da svrši. Što se tiče položaja na Balkanu, to se taj sa onim 1918 godine ne može uopće primjerati. Tada stajaše na sjeveru Soluna više stotisuća Francuza i Engleza kao i Srba. Danas pomažu neprijatelje Njemačke na Balkanu najviše nešto nekoliko tisuća partizana sa vjerovatno nekoliko savezničkih oficira. Isto u Italiji je stanje po Njemačku mnogo bolje nego ono 1918 godine. Tada, u rujnu 1918 uputila se je jaka talijanska armija, pojačana francuskim i engleskim jedinicama, na jednu odlučujuću ofenzivu protiv austro-ugarskih četa, koje su tada bile oslabile. Danas je talijanska armija potpuno demoralizirana i izbačena iz borbe. Nijemci vladaju danas sjevernom Italijom i u posjedu su Rima, Anglo-Amerikanci su danas još mnogo daleko od Pijave.

Razlika između 1918 i danas, nastavlja list, još se povećava, kada se posmatra vojnički položaj u zapadnoj Evropi. Tamo su u rujnu 1918 neprijatelji Njemačke raspolagali sa više milijuna vojnika, i to na sjeveru i istoku Francuske. Danas nema nijednog neprijateljskog vojnika u Francuskoj.

Baci li se jedan pogled na istok tada možemo utvrditi, da je neprijatelj još mnogo udaljen od istočne njemačke granice. Čak u koliko bi sovjeti u toku sljedećih sedmica požnjeli kakovih uspjeha, to ovo ne bi mnogo predstavljalo, barem ništa odlučujućeg. U splošnom ima izgleda da se imaju boljševistička napredovanja završiti kada nastupe jesenje kiše.

Prema svemu ustanavlja švicarski list, da vojnički položaj Njemačke na početku pete godine rata ne može se uspoređivati sa onim 1918 i da bi neprijatelji Njemačke imali još mnogo toga da rade pa da bi svoj vojnički položaj bar donekle prilagodili onom iz 1918 godine.

Poziv na rad

Po nalogu Njemačke vojne komande, ovim se pozivaju svi građani od 16 - 55 god. bez razlike zvanja i položaja, koji dosada nijesu radili, da se prijave ovom uredu najdalje do dana 7. tekućeg u 12 sati, radi predbilježbe za rad.

Naglašuje se, da se radi u ovom slučaju o popravku željezničke pruge, dakle o radu, koji je u interesu svih građana, pa je sveta dužnost svakog mještanina da se ovom pozivu odazove.

Po minuću gornjeg roka policijski će organi one osobe, koji se ne odazovu ovom pozivu prisilno predvesti na rad.

Tisak PUČKE TISKARE - Šibenik